

НАТФИЗ изказва своята благодарност към **Румен Спасов**, за дарението – авторска театрална критика "Ориент експрес".

Текстът е посветен на пантомимния спектакъл "Ориент експрес" – на третокурсниците *Неделя Ганчева, Райя Андреева – гост, Даниел Найденов, Кръстьо Методиев, Лилиа Бисерова, Дани Атанасова, Филип Дончев, Йоана Иванова, Йоана Цекова, Берна Касимова, Глория Станиславова, Инна Димитрова, Боян Христосков – гост*, в специалност „Театър на движението – Пантомима“, клас проф.д-р Александър Илиев .

„Ориент експрес“ – сценарист, режисьор и сценография - Александър Илиев, хореография - Дария Колева и Ясен Вълчанов, музикална среда от хороводни акордеонни хрумки, валсове и радостни оди неравноделни - Христо Чакъров, мимотворчество със собствена кожа, костюмография и гласов ентузиазъм - студенти от класа „Театър на движението – пантомима“ с художествен ръководител проф. д-р Александър Илиев, сцена 47 на Учебния театър на НАТФИЗ, сезон 2016-17 г.

Преди представлението е хубаво да се разгледа плакатът - старинен (май парен) локомотив, покатерил се по фасадата на една от ония гари, които са изглеждали като Национални дворци на културата, като Айфелови кули или като всичко най-архитектурно и напредничаво-конструктивистко за времето си... „Ориент експрес“ задълбава при началата на източната ни модерност, но и зазвучава странно актуално точно в днешните дни на декемврийски железопътни истерии цистернени. Спестяваме имената на петнайсетината раздаващи се на сцената младежи, възпяващи се като Албенка, Антонов, Ганьо (персонаж натегнал от значения, тук недостатъчно обмислен и индивидуализиран, следователно не съвсем обоснован, потъващ сред всички), Гергана, Гица, Караиванов, Кроки, Мила, Ния, Рада, Фани, Фют, Бамбук, влакова проститутка, кондукторка, крадла, луд, механик, мома без билет, полицайка, режисьор, сляп, чистачка, продавач на баници и боза, сутини, долари... В началната сцена всъщност всички нещо продават – гевреци, вестници, крепешни елементи, презервативи, семки, царевица, чер пипер,... залутани сякаш на гарова чаршия, където всеки, събрал ентузиазма на дрипавата си същност, се мъчи да печели, но всъщност проблематизира и обръща с главата надолу самата идея, че всичко е за продан, че хората служат на парите или че само кривенето по законите на елементарната покупко-продажбеност е шанс да си реализиран. ИстERICHната залутаност се редува с моментите на подреденост под знака на Музиката и на Танца. Традицията и

нейното оживотворяване с телата на движенческите актьори, е контрапункт на безумното лутане. Пестеливата сценография загатва редуването на сезоните с техните обредности, а и някои допълнителни картинки със злободневна метафоричност. През цялото време болезнено се набиват на очи прашасалите, трудно отварящи се прозорци на влака и съответните врати на купето, щрихирано раздвижено с водоотходни ПВЦ-гръби, извикваща алюзии за инсталацията на скандален авангардист... Сред ориенталската маса изпъква не само с червената си рокля „просветената европейка“, същинска Фани Хорн, която сякаш трябва да излекува първо балканската поведенческата нищета, която впрочем унижава българина, както никоя испанска гражданска война не би могла... Младото народонаселение, преливащо от енергия, се погрижва и за една излязла от драматургичната ни класика Баба Гица. Възрастната – защо ли пък точно стогодишна? – жена е изпратена подобаващо в последния си път, дори илюминатски кръст има на който се изписва БГ. А би могло и ВГ... Зрителят не усеща кога минават минутите, склонен да изисква малко по-категорична овладяност на движенията, за да могат да артикулират чуваемо иначе малкото си реплики задъханите гласове. Модата да се говори на диалект от сцената на академичния ни Учебен театър по принцип не ни се вижда приемлива, но в случая не дразни, вероятно защото не така е издържано представлението от начало до край. И като стигнахме до края – той наистина е впечатляващ – всеки от публиката е приканен да гласува,.. че е българин. Въпреки нерадостните и съвсем не за гордост персонажни сънародници, които за малко не „претопяват“ с първични нрави дори англоезичната изисканост. Сигнално червеното облекло и червеният кръст на медицинската чанта не спират да напомнят колко мизерно е мисленето, подчинено на парите, на властта им с която нищият надали може да измисли какво да прави, дори когато я получи. Малко неочаквано, но всъщност естествено, топката е подадена на публиката. И ти се иска пак да го гледаш той „Ориент експрес“, и да не бързаш да го взимаш в западната посока, защото интересно като при нас никъде другаде не е.

Румен Спасов